

Фермерське господарство: як поєднати фізичну та юридичну особу?

ПИТАННЯ: Як поєднати фізичну особу з юридичною при створенні фермерського господарства, тобто підтягнути землю до фермерського господарства. Земельна ділянка надавалась для створення фермерського господарства фізичній особі, а потім створювалось фермерське господарство.

ВІДПОВІДЬ: Непотрібно нічого поєднувати!

Фермерське господарство – це не просто юридична особа, а форма підприємницької діяльності громадян (ст. 1 Закону України «Про фермерське господарство»). І саме тому, земельна ділянка, надана громадянину для ведення фермерського господарства в подальшому використовується створеним цим громадянином фермерським господарством.

На жаль, розуміння цього прийшло далеко не одразу. Тому довгі роки практикувалося переоформлення земельної ділянки з фізичної особи на ФГ або передача цієї ділянки в суборенду ФГ як юридичній особі. Але такі варіанти – просто зайвий клопіт. Адже відповідно до правової позиції Верховного Суду, викладеній в постанові Великої Палати від 30.06.2020 р. у справі №927/79/19: *«Перехід прав та обов'язків орендаря земельної ділянки від громадянина до створеного ним фермерського господарства відбувається в силу норм Закону України «Про фермерське господарство» та не потребує вчинення сторонами орендних правовідносин будь-яких додаткових дій, у тому числі укладення додаткових угод»*. Конкретизована вона в пункті 6.22 названої постанови: *«Разом з тим вищенаведеними нормами Закону №973-IV запроваджений механізм, за яким земельна ділянка спочатку надається в оренду громадянину з метою здійснення підприємницької діяльності (для ведення фермерського господарства), проте останній може використовувати її лише шляхом створення фермерського господарства як форми здійснення своєї підприємницької діяльності. Таке фермерське господарство створюється після отримання громадянином земельної ділянки в оренду. З моменту створення цього фермерського господарства та його державної реєстрації до нього за нормами Закону №973-IV переходять права й обов'язки орендаря такої земельної ділянки за договором оренди землі»*.